

ŘEŠENÍ PŘÍKLADŮ

Šachová cvičebnice, 7. díl (35. - 40. lekce)

V tomto materiálu najdete řešení příkladů a cvičení z Šachové cvičebnice, 7. dílu. Úkoly ve cvičebnicích doplňují základní materiál Metodická příručka pro učitele a trenéry šachu (autor P. Herejk). Dalším doplňujícím materiálem je Sběrka šachových úloh (P. Herejk), ve které najdete řadu dalších příkladů na procvičení dané látky. Celá série výukových materiálů (Metodika, Sběrka úloh, Šachové cvičebnice) je oficiálním materiálem Šachového svazu České republiky pro výuku v šachových kroužcích i ve vyučovacím předmětu v rámci projektu Šachy do škol <http://www.sachydoskol.cz/>.

Obsah 7. dílu Šachové cvičebnice:

35. lekce: Koncovky různobarevných střelců	strany 1 - 8
Úvodní stránka lekce	1
Blokáda s několika pěšci méně	2
Oběť střelce za soupeřovy pěšce	3
Procvičování obrany v koncovkách různobarevných střelců	4
Přechod do koncovky různobarevných střelců	5
Hra na výhru v koncovkách různobarevných střelců	6 - 7
Šachová hra O krále ochránců přírody	8
36. lekce: Základy strategie - silné a slabé body, pěšcové slabiny	strany 9 - 18
Úvodní stránka lekce	9
Silné a slabé body, pěšcové slabiny	10 - 11
Pěšcové slabiny	12 - 13
Procvičování silných a slabých bodů	14 - 15
Využití pěšcových slabit v útoku na krále	16 - 17
Šachová hra Jezdec dobyvatel	18
37. lekce: Strategie - volné sloupce a sedmá (druhá) řada	strany 19 - 28
Úvodní stránka lekce	19
Rozdělení sloupců na otevřené, polootevřené a zavřené	20 - 21
Boj o volné sloupce	22 - 23
Využití volného sloupce v útoku na krále	24 - 25
Využití předposlední řady v útoku na krále	26 - 27
Šachová hra Věžové manévry	28

38. lekce: Přehled zahájení	strany 29 - 38
Úvodní stránka lekce	29
Rozdělení zahájení na otevřená, polozavřená a zavřená	30
Z jakého typu zahájení pozice vznikla?	31
Základní otevřená zahájení	32 - 35
Základní polozavřená zahájení	36 - 37
Základní zavřená zahájení	38
39. lekce: Jak studovat zahájení I	strany 39 - 48
Úvodní stránka lekce	39
Základy studia otevřených zahájení - tři možnosti pokračování	40 - 41
Drobné úkoly v základních otevřených zahájeních	42 - 45
Typické taktické obraty v otevřených zahájeních	46 - 47
Šachová hra Mudrc šachových zahájení	48
40. lekce: Jak studovat zahájení II	strany 49 - 60
Úvodní stránka lekce	49
Základy studia polozavřených zahájení - tři možnosti pokračování	50
Základy studia zavřených zahájení - tři možnosti pokračování	51
Drobné úkoly v základních polozavřených zahájeních	52 - 53
Typické taktické obraty v polozavřených zahájeních	54 - 55
Drobné úkoly v základních zavřených zahájeních	56 - 57
Typické taktické obraty v zavřených zahájeních	58 - 59
Šachová hra Konec, anebo začátek?	60

Řešení příkladů z 7. dílu Šachové cvičebnice a komentáře k jednotlivým tématům:

strana 1

Úvodní stránka 35. lekce. V této lekci si ukážeme **koncovky nestejnobarevných střelců**. Tyto koncovky mají svá specifika, často dávají šance na remízu s jedním i více pěšci méně. V obraně těchto koncovek nám často může pomoci zablokování pěšců soupeře, někdy dokonce můžeme svého střelce obětovat. Ukážeme si také přechod do koncovky nestejnobarevných střelců. Na druhé straně si vyzkoušíme i pozice, ve kterých může silnější strana i přes přítomnost nestejnobarevných střelců zvítězit.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 35. lekce na stranách 149 - 153.

Ve Sbírce šachových úloh je 35. lekce na stranách 137 - 141.

strana 2

- diagram vpravo nahoře: **1.Sa5+ s dalším 2.Kd2**
- diagram vlevo dole: **g4**
- diagram vpravo dole: **Kc5**

strana 3

- diagram vpravo nahoře: **1.Sxe3 fxe3+ 2.Kxe3**
- diagram vlevo dole: **1.Sf3 e4+ 2.Sxe4 dxe4+ 3.Kxe4**
- diagram vpravo dole: **1...Sg3+ s dalším 2...Sxc7**

strana 4

- diagram vpravo nahoře: **1.Sh5 s dalším 2.Sf3**
- diagram vlevo dole: **1.Sxb4 cxb4 (1...Sh7+ 2.Kc4 cxb4 3.Kxd4 b3 4.Kc3 Sg8 5.h7 Sxh7 6.Kxb3) 2.Kxd4 Kg5 3.h7 Sxh7 4.Kc4 s dalším 5.Kxb4**
- diagram vpravo dole: **1...Sxa7 2.Kxa7 Ke3 3.Sb1 Kd2 4.Kb6 Kc1 (ale ne 4...c2 5.Sxc2 Kxc2 6.Kc5 Kd3 7.Kd5 a bílý by vyhrál) 5.Sd3 Kd2 6.Sb1 Kc1 s opakováním tahů**

strana 5

- diagram vlevo nahoře: **1.Vd4+ Kb3 2.Vxa4 Kxa4 3.Kd4**
- diagram vpravo nahoře: **1.Sxe3+ Kxe3 2.Kc3**
- diagram vlevo dole: **1...Dg5+ 2.Dxg5 hxg5 3.Kxg5 Se3+ 4.Kf5 Sf4**
- diagram vpravo dole: **1...Vxg3+ 2.Kxg3 Je4+ 3.Kf4 Jxc3 4.bxc3 Kd6**

strana 6

- diagram vpravo nahoře: **1.Kh7 Kf8 2.e7+ Kxe7 3.Kg8** s následným postavením dámy na f8
- diagram vlevo dole: **1.e6+ Kc8** (1...Kxe6 2.b7 Kd7 3.b8-D) **2.Kd6** s dalším Ke7, Kf7, e7, e8-D a bílý vyhraje díky pěšci b6, který mu zbude
- diagram vpravo dole: **1...g3 2.fxg3 f2 3.Kxf2 Kxd4**

strana 7

- diagram vlevo nahoře: **1.Sd6+ Kg8 2.Ke7** s dalším **3.f7+**
- diagram vpravo nahoře: **1.Sd4+ Kxd4 2.a7** a černý nezabrání bílému v postavení dámy na a8
- diagram vlevo dole: **1...b2 2.Kxd4 e2** (vychází také 2...b1-D 3.Sxb1 e2 s dalším e1-D) **3.Sxe2 b1-D**
- diagram vpravo dole: **1...Sxg3 2.hxg3 h4 3.Sxg4** (3.gxh4 g3 4.Sf3 g2) **h3 4.Sxh3 e2** s dalším **5...e1D**

strana 8

- diagram vlevo dole: **černý, 9 tahů** (bílý 11 tahů)
- diagram vpravo dole: **oba stejně - 10 tahů**

strana 9

Úvodní stránka 36. lekce. V této lekci se dostáváme k **základům strategie - silným a slabým bodům a pěšcovým slabinám**. Naučíme se slabá pole využít k matovému útoku i k zisku materiálu. V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 36. lekce na stranách 154 - 157. Ve Sbírce šachových úloh je 36. lekce na stranách 142 - 146.

strana 10

- diagram vpravo nahoře: **slabá pole b5, d5, e4; slabí pěšci b6, e5**
- diagram vlevo dole: **slabá pole d4, e5, g5; slabí pěšci d3, e6, g6, g7**
- diagram vpravo dole: **slabá pole c4, e5, f5, g3; slabí pěšci c3, e4, f6, f7, g2**

strana 11

- diagram vlevo nahoře: **slabá pole d5, f5; slabí pěšci c3, d6, f6, f7**
- diagram vpravo nahoře: **slabá pole c4, d4; slabí pěšci c3, d5, g2, g3**
- diagram vlevo dole: **slabá pole b4, b6, d5, e5; slabí pěšci b2, b3, d4, e6**
- diagram vpravo dole: **slabá pole f6, g7, h6**

strana 12

- diagram vpravo nahoře: **dvojpěšec b6, b7**
- diagram vlevo dole: **opožděný pěšec g6**
- diagram vpravo dole: **izolovaný pěšec d4**

strana 13

- diagram vlevo nahoře: **opožděný pěšec c4**
- diagram vpravo nahoře: **izolovaný pěšec c5**
- diagram vlevo dole: **dvojpěšec e3, e4**
- diagram vpravo dole: **opožděný pěšec c6**

strana 14

- diagram vpravo nahoře: **1.Sf6**
- diagram vlevo dole: **1.Jd5**
- diagram vpravo dole: **1...De5**

strana 15

- diagram vlevo nahoře: **1.e5**
- diagram vpravo nahoře: **1...Je4**
- diagram vlevo dole: **1.Jxd7**
- diagram vpravo dole: **1...Vxb3**

strana 16

- diagram vpravo nahoře: **1.Df6 Dxf6 2.Vxe8#**
- diagram vlevo dole: **1.Dg5+ fxe5 2.Jh6#**
- diagram vpravo dole: **1...Dxe4+ 2.dxe4 (2.f3 Sxf3+ s dalším 3...Dxe2 a rozhodující výhodou černého) Sf3+ 3.Kg1 Jh3#**

strana 17

- diagram vlevo nahoře: **1.Jxc6 Dxe2 (1...Jxc6 2.Da6#) 2.Jxa7#**
- diagram vpravo nahoře: **1...f3 2.hxe5 (2.exf3 De3#; 2.gxf3 De3+ 3.Kg2 Df2+ 4.Kh3 Jf6#) f2#**
- diagram vlevo dole: **1.Dg6 hxe5 (jinak 2.Dh7#) 2.Dh5#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg2+ 2.Vxe2 Jf3+ 3.Kh1 Vd1+ 4.Vg1 Vxe1#**

strana 18

- diagram vlevo dole: slabé pole **d5, 5 tahů**
- diagram vpravo dole: slabé pole **f4, 4 tahy**

strana 19

Úvodní stránka 37. lekce. V této lekci si prohloubíme své znalosti strategie o další důležité prvky - **volné sloupce a předposlední řadu**. Podíváme se na rozdělení sloupců na otevřené, polootevřené a zavřené. Ukážeme si, jak bojovat o volné sloupce a o předposlední řadu, včetně jejich využití k rozhodujícímu matovému útoku.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 37. lekce na stranách 158 - 161.

Ve Sbírce šachových úloh je 37. lekce na stranách 147 - 151.

strana 20

- diagram vlevo dole: **otevřené sloupce "d" a "e", polootevřený sloupec pro bílého "g"**
- diagram vpravo dole: **otevřený sloupec "e", polootevřený sloupec pro bílého "b", pro černého "d"**

strana 21

- diagram vlevo nahoře: **otevřený sloupec "e", polootevřený sloupec pro bílého "c", pro černého "d" a "h"**
- diagram vpravo nahoře: **polootevřené sloupce pro bílého "a", "d" a "h", pro černého "b", "c" a "f"**
- diagram vlevo dole: **polootevřený sloupec pro bílého "c", pro černého "e"**
- diagram vpravo dole: **polootevřené sloupce pro bílého "c" a "d", pro černého "b" a "e"**

strana 22

- diagram vpravo nahoře: **1.Vxe8+**
- diagram vlevo dole: **1.Dd2**
- diagram vpravo dole: **1...Sa3**

strana 23

- diagram vlevo nahoře: **1.Ve6**
- diagram vpravo nahoře: **1.Sxf6**
- diagram vlevo dole: **1...Dxg3**
- diagram vpravo dole: **1...Jc3**

strana 24

- diagram vpravo nahoře: **1.Dh8+ Kxh8 2.Sf6+ Kg8 3.Vxe8#**
- diagram vlevo dole: **1.Vh8+ Kxh8 2.Vh1+ Kg8 3.Vh8+ Kxh8 4.Dh1+ Kg8 5.Dh7#**
- diagram vpravo dole: **1...Vxg3+ 2.hxg3 (2.Kh1 Sxf3#) Sxf3 s dalším 3...Vh1#**

strana 25

- diagram vlevo nahoře: **1.Dg7+ Sxg7 2.Sxg7+ Kg8 3.Sf6+ Sg4 4.Vxg4#**
- diagram vpravo nahoře: **1.g6 Kf8 2.Dxf5+ Dxf5 3.Vh8#**
- diagram vlevo dole: **1...Vc1+ 2.Dxc1 (2.Dg1 Vxg1+ 3.Kxg1 Df1#; 2.De1 Df1+ 3.Dxf1 Vcxf1#) Df1+ 3.Dxf1 Vxf1#**
- diagram vpravo dole: **1...Vh2+ 2.Kxh2 (2.Kf1 Vxf2+) Dh7+ 3.Kg2 Dh3#**

strana 26

- diagram vlevo dole: **1.Dxh7+ Kxh7 2.Vxg7+ Kh8 3.Vxh7+ Kg8 4.Vag7#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg3+ 2.Dxg3 (jinak bílý ztratí dámu s brzkým matem) Vexe2+ 3.Kd1 Vbd2#**

strana 27

- diagram vlevo nahoře: **1.Vf7 Dxe5** (jinak černý ztratí dámu) **2.Vh7#**
- diagram vpravo nahoře: **1.Jc7+ Ka7 2.Dxa6+ bxa6 3.Jb5++ Ka8 4.Va7#**
- diagram vlevo dole: **1...Vxb2+ 2.hxg4** (2.Ke1 De2#; 2.Vf3 Jc3+ 3.Ke1 Ve2+ 4.Kf1 Dxc2#) **Jc3+ 3.Ke1 Ve2#**
- diagram vpravo dole: **1...Vxd5 2.Vxd5** (2.Vxf2 Vxd1+ 3.Vf1 Vxf1#) **Jf3 3.Vd8+ Kg7 4.V8d7+ Kg6 5.V7d6+ Kh5** s dalším matem **Vxh2#**

strana 28

- diagram vlevo dole: 6 tahů
- diagram vpravo dole: 5 tahů

strana 29

Úvodní stránka 38. lekce. V této lekci se naučíme **názvy šachových zahájení**. Podíváme se i na rozdělení zahájení na otevřená, polozavřená a zavřená, kdy každý z těchto typů zahájení má své zvláštnosti.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 38. lekce na stranách 162 - 163.

Ve Sbírce šachových úloh je 38. lekce na stranách 152 - 157.

strana 30

- diagram vpravo nahoře: **otevřená zahájení**
- diagram vlevo dole: **polozavřená zahájení**
- diagram vpravo dole: **zavřená zahájení**

strana 31

- diagram vlevo nahoře: **z polozavřeného zahájení** (přesněji ze sicilské)
- diagram vpravo nahoře: **z otevřeného zahájení** (ze španělské)
- diagram vlevo dole: **ze zavřeného zahájení** (z výměnného dámského gambitu)
- diagram vpravo dole: **z polozavřeného zahájení** (z francouzské)

strana 32

- diagram vpravo nahoře: **hra čtyř jezdců**
- diagram vlevo dole: **italská hra**
- diagram vpravo dole: **hra dvou jezdců v obraně**

strana 33

- diagram vlevo nahoře: **královský gambit**
- diagram vlevo dole: **střelcova hra**
- diagram vpravo dole: **ruská obrana**

strana 34

- diagram vlevo nahoře: **vídeňská hra**
- diagram vpravo nahoře: **Philidorova obrana**
- diagram vpravo dole: **španělská hra**

strana 35

- diagram vlevo nahoře: **střední hra**
- diagram vpravo nahoře: **Evansův gambit**
- diagram vlevo dole: **skotská hra**

strana 36

- diagram vpravo nahoře: **sicilská obrana**
- diagram vlevo dole: **caro-kannova obrana**
- diagram vpravo dole: **skandinávská obrana**

strana 37

- diagram vlevo nahoře: **francouzská obrana**
- diagram vlevo dole: **Aljechinova obrana**
- diagram vpravo dole: **Pircova obrana**

strana 38

- diagram vpravo nahoře: **dámský gambit**
- diagram vlevo dole: **anglická hra**
- diagram vpravo dole: **holandská obrana**

strana 39

Úvodní stránka 39. lekce. V této lekci si ukážeme základy toho, **jak studovat zahájení**. Zaměříme se přitom nejdříve na otevřená zahájení, ve kterých si ukážeme nejčastější kombinační obraty i několik partiiových ukázek.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 39. lekce na stranách 164 - 169.

Ve Sbírce šachových úloh je 39. lekce na stranách 158 - 163.

strana 40

- diagram vlevo nahoře: **Jc3, 0-0, b4, c3, d4, d3**
- diagram vpravo nahoře: **Jc3, Sc4, Jxe5, d4**
- diagram vlevo dole: **Sc5, Jf6, a6, d6, f5**
- diagram vpravo dole: **Jc6, Se7, Jf6, c6, d5, d6, g5**

strana 41

- diagram vlevo nahoře: **Jb3, Jxc6, Se3, c3**
- diagram vpravo nahoře: **Se3, Sg5, 0-0**
- diagram vlevo dole: **Sa5, Sc5, Se7**
- diagram vpravo dole: **Sc5, Sd6, Dd5**

strana 42

- úkol u partie vlevo: **6...Sb4+**
- diagram vlevo dole: **b4** a bílý získá jezdece
- úkol u partie vpravo: **9...Sd7**
- diagram vpravo dole: **1.Je6 fxe6 (1...Dh4 2.Jdxc7#) 2.Dh5+ g6 3.Dxg6#**

strana 43

- první úkol u partie vlevo: **3...exd4** (uvolňuje napětí v centru), **3...Jd7**, **3...Jf6**
- druhý úkol u partie vlevo: **4...Jc6** (černý bude mít pěšce méně, ale uklidní situaci a bude mít lepší vývin figur)
- diagram vlevo dole: **1.Db8+ Jxb8 2.Vd8#**
- první úkol u partie vpravo: **8...Jc6**, **8...Jbd7**, **8...Sg4** (vývin především!)
- druhý úkol u partie vpravo: **11...Vxf2** zachraňuje pomocí protiútoků situaci, dále například takto: 12.e7+ Vf7+ 13.Kh1 Dxe7 14.Sxf7+ (anebo 14.Vxf7 Se6 a kdyby 15.Vxe7, tak 15...Jf2+) Kh8 s nejasnou pozicí
- diagram vpravo dole: **1.De8+ Sxe8 2.fxe8-D+ Vxe8 3.Sxd6#**

strana 44

- úkol u partie vlevo: **17.g6**
- diagram vlevo dole: **1.g6 Dxg6 (1...exd4 2.Vh8#) 2.Dc4+ Vf7 3.Vh8#**
- úkol u partie vpravo: **13...Jxf3+ 14.Dxf3 Dxg5+**
- diagram vpravo dole: **1...Dh4 2.Vg2 (2.Vxh4 Vg1#) Dxh2+ 3.Vxh2 Vg1#**

strana 45

- úkol u partie vlevo: **3...Jc6**, **3...Jf6**, **3...Sb4+**, **3...Sc5** (vývin figur!)
- diagram vlevo dole: **1.e6 De7 2.Df7+ Dxf7 3.exf7#**
- úkol u partie vpravo: **5.Sb5**, **5.Sc4** (vývin!) nebo také **5.Ja4** (výměna silného střelce c5)
- diagram vpravo dole: **1...Dh4+ 2.Jxh4 (2.Ke2 Df2+ 3.Kd3 Jb4#) Sf2+ 3.Ke2 Jd4+ 4.Kd3 Jc5#**

strana 46

- diagram vpravo nahoře: **1.Dd8+ Kxd8 2.Sg5++ Ke8 3.Vd8#**
- diagram vlevo dole: **1.Jg5 Dxg5 (1...Df6 2.Dd5+ De6 3.Jxe6 s dámou víc) 2.Dd5#**
- diagram vpravo dole: **1...Dxf1+ 2.Sxf1 Jf3#**

strana 47

- diagram vlevo nahoře: **1.Dxf6+ gxf6 2.Sh6+ Kg8 3.Jxf6#**
- diagram vpravo nahoře: **1.Jxf6+ Sxf6 2.Dxf6 gxf6 3.Vg3+ Kh8 4.Sxf6#**
- diagram vlevo dole: **1...Jxe4 2.Sxd8 (2.fxe4 Dxg5 a černý získal figuru) Sxf2+ 3.Kf1 Sh3#**
- diagram vpravo dole: **1...Jxc3 2.bxc3 Vxe3+ 3.fxe3 (3.De2 Vxe2+) Sg3+ 4.hxg3 Dxg3#**

strana 48

- cvičení neobsahuje žádný diagram, odpovědi mohou vypadat takto:

1. boj o střed

2. vývin figur

3. rošáda (bezpečí krále)

V centru jsou figury nejaktivnější a mají všude blízko.

Rychlý, aktivní, harmonický, účelný.

V zahájení netaháme pěšci zbytečně.

Otevřené sloupce.

strana 49

Úvodní stránka 40. lekce. V této lekci budeme pokračovat v zaměření na **studium zahájení**.

Ukázky typických útoků a několika partií se tentokrát budou věnovat polozavřeným a zavřeným zahájením.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 40. lekce na stranách 170 - 175.

Ve Sbírce šachových úloh je 40. lekce na stranách 164 - 169.

strana 50

- diagram vlevo nahoře: **Jc3, Jf3, b4, c3, d4, f4**
- diagram vpravo nahoře: **Jd7, Sf5, Jf6**
- diagram vlevo dole: **Jc3, Jd2, exd5, e5**
- diagram vpravo dole: **Jc6, a6, e6, g6**

strana 51

- diagram vlevo nahoře: **Db3, Dc2, Jf3, Sg5, a3, e3**
- diagram vpravo nahoře: **Jc6, dxc4, c6, e6, e5**
- diagram vlevo dole: **Vc1, Dc2, Sd3, Se2, cxd5**
- diagram vpravo dole: **Jf6, c5, c6, e5, e6**

strana 52

- úkol u partie vlevo: **11...Jxf6** a dále například takto: 12.Jxc8 Sc7 13.Dh4 Jbd7 s nejasnou hrou
- diagram vlevo dole: **1.Dh6+ Jxh6 2.Sxh6+ Kg8 3.f7#**
- úkol u partie vpravo: **8...Se6, 8...Se7**
- diagram vpravo dole: **1.Dd8+ Kxd8 2.Sg5++ Kc7 (2...Ke8 3.Vd8#) 3.Sd8#**

strana 53

- první úkol u partie vlevo: **3.d4** (boj o střed!), **3.Jc3**, **3.Jf3**, **3.Sb5+** (vývin!)
- druhý úkol u partie vlevo: **14.Dc3**, aby v patnáctém tahu černého nebylo Jd4 s napadením bílé dámy
- diagram vlevo dole: **1...Dxh2+ 2.Kxh2 Vh6+ 3.Sh4 Vxh4#**
- první úkol u partie vpravo: **6..Jf6**, **6...e6**, **6...e5**
- druhý úkol u partie vpravo: **12.Vae1** (zapojení věže do hry), **12.Kh2** (kryje pěšce h3), **12.a4** (brání černému v tahu b5)
- třetí úkol u partie vpravo: **13.dxe4**, **13.Jxe4** nebo také **13.Jf4** ztrácí pouze pěšce (například 13.dxe4 Jxf3+ 14.Sxf3 Sxh3)
- diagram vpravo dole: **1...e3 2.Sxe3 cxd4** a černý získá figuru

strana 54

- diagram vpravo nahoře: **1.Jxf7 Kxf7** (jinak bílý získá materiál s pokračujícím útokem) **2.Dxe6+ Kf8** (2...Kg6 3.Df7#) **3.Df7#**
- diagram vlevo dole: **1.Dxh7+ Jxh7 2.Sxh7+ Kf8** (2...Kh8 3.Jg6#) **3.Jg6#**
- diagram vpravo dole: **1...Sb7** se získáním materiálu

strana 55

- diagram vlevo nahoře: **1.Sxf6 Sxf6 2.De4 g6 3.Dxa8**
- diagram vpravo nahoře: **1...Jxd4 2.Dxd4** (kryje napadeného střelce c4) **Jg4 3.Dd3 Jxe3 4.Dxe3 Vxc4** a černý získal figuru
- diagram vlevo dole: **1.Sxf7+ Kxf7** (1...Kf8 2.Jg5 a černý je bezmocný proti hrozbě Je6+, nejde totiž 2...Jb6 pro 3.Dxd8#) **2.Jg5+ Kg8** (2...Ke8 3.Je6 se získáním dámy; 2...Kf8 3.Je6+ také se získáním dámy) **3.Dd5+ e6 4.Dxe6+ Kf8 5.Df7#**
- diagram vpravo dole: **1...Jxf3 2.Jxf3** (jinak černý získá materiál i výhodnou pozici) **Jxe4 3.Jxe4** (jinak v příštím tahu přijde Jxc3+) **Vxb2+ 4.Kc1 Vb1+ 5.Kxb1 Db8+ 6.Kc1 Db2#**

strana 56

- úkol u partie vlevo: **10...Sh6**, **10...Se7**, **10.exd5**
- diagram vlevo dole: **1.Dxh7+ Kxh7 2.hxg5+ Kg8** (2...Kg6 3.Je7#) **3.Je7#**
- úkol u partie vpravo: **10...cxd5**, **10...Je4**
- diagram vpravo dole: **1.Dd2** (křížová vazba, k témuž účelu může posloužit i 1.De1) a černý nemůže **1...Sxb2** pro **2.Dxa5**

strana 57

- první úkol u partie vlevo: **16.Df3, 16.Dd2, 16.Vc1**
- druhý úkol u partie vlevo: **19.Dh5**
- diagram vlevo dole: **1...Dxd4 2.Sxd4 Jf3+ 3.Kf1 Sb5+ 4.Dc4 Sxc4#**
- první úkol u partie vpravo: **14...cxd4, 14...Jb6, 14...b6, 14...Dc7, 14...Vb8, 14...Vc7**
- druhý úkol u partie vpravo: **18...hxg5, 18...Vxc3**
- diagram vpravo dole: **1.Dg6 fxg6 2.Vxg7+ Kf8 (2...Kh8 3.Jxg6#) 3.Jxg6#**

strana 58

- diagram vpravo nahoře: **1.Df3** se získkem materiálu - věže a8, anebo jezdece po **1...Jc6 2.Dxc6+**
- diagram vlevo dole: **1.Dh5 gxf5 (1...Vd8 2.Dxh7+ Kf8 3.Dh8#) 2.Vg3+ Sg5 3.Vxg5#**
- diagram vpravo dole: **1...Jxd5 2.Sxd8 Sb4+ 3.Dd2 Sxd2+ 4.Kxd2 Jxd5** a černý získal figuru

strana 59

- diagram vlevo nahoře: **1.Sxg6 fxg6 (1...hxg6 2.Dh8#) 2.Dxe6#**
- diagram vpravo nahoře: **1...Jd4 2.Dd1 (2.Jxd4 Dxh2#) Jxf3+ 3.Dxf3 Dxh2#**
- diagram vlevo dole: **1.Dxg7+ Kxg7 2.Vg3+ Kh6 3.Sc1+ Kh5 4.Se2+ Kh4 5.Jf3#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg3 2.hxg4 (jinak 2...Dh2#) Dh4#**

strana 60

- cvičení neobsahuje žádný diagram, do každé kolonky by děti měly napsat název jedné knížky; pokud děti nevědí, může trenér poradit a doporučit například tyto knihy:

- ZAHÁJENÍ: například Miniaturní šachové partie
- TAKTIKA: sbírky diagramů a knihy o taktice
- STRATEGIE: učebnice strategie (např. Můj systém), sbírky komentovaných partií
- KONCOVKY: knihy o šachových koncovkách

